

Я досліджую світ
4 клас

Сьогодні
29.01.2023

Урок
№059

Рослинний і тваринний світ Північної Америки

ДАТА:03.02.2023

КЛАС:4-А

ПРЕДМЕТ: ЯДС

ВЧИТЕЛЬ: ДОВМАТ Г.В.

Мета: розповідати про різноманітність природи материків; мати уявлення про Землю як спільний дім для всіх людей; обговорювати безпечне й доцільне використання знань про природу; наводити приклади використання людиною природничо-наукових знань; формувати позитивне ставлення до навчання; виховувати дружні стосунки в класі, доброзичливе ставлення до учнів школи; розвивати увагу, мислення, мовлення.

Сьогодні
29.01.2023

Організація класу

Розпочнемо наш урок. Девіз нашого уроку:

Вигадай,
пробуй,
твори!

Розум,
фантазію
прояви!

Сьогодні
29.01.2023

Ранкове коло

Сьогодні
29.01.2023

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

LIVE

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Які форми рельєфу характерні для Північної Америки?

Чим зумовлена різноманітність природних умов материка?

Рельєф материка

Найвища вершина материка г. Мак-Кінлі – 6194 м
Найнижча – Долина Смерті – 96 м
Самий найвищий вулкан – Орисабі – 6700 м

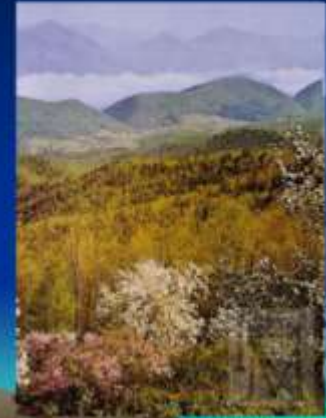
Кордильєри

- Кордильєри – одна з найвеличніших гірських систем земної кулі.
- Найвища її вершина – гора Мак – Кінлі, сягає висоти 6194 м.

Аппалачі

- На сході Північної Америки розташовані згладжені й невисокі гори Аппалачі. Відкриті гори були у 1540 р. Назва гір походить від назви племенів апалачів, які проживали в районі гір.

Примексиканська низовина

Центральні рівнини

- В центрі материка розташовані Центральні рівнини з висотами від 200 до 500 м відносно рівня Світового океану. В рельєфі північних і центральних районів збереглися сліди давнього четвертинного зледеніння.

Найдовша печера світу

- У передгір'ях Аппалачів утворилася найдовша в світі система карстових печер - Флінт-Мамонтова. Довжина її близько 500 км.

Великий каньйон Колорадо

- В Північній Америці знаходиться найбільша наземна ущелина – Колорадський каньйон, який розташований на плато Колорадо.
- Довжина каньйону 446 км, глибина 1600 м, ширина на рівні поверхні 8 – 25 км, на дні менше 1 км.
- Територія охороняється державою, тут знаходиться національний парк Гранд – Каньйон.

Сьогодні
29.01.2023

Робота з підручником

На території Північної Америки є арктичні пустелі, тундра, тайга, мішані та широколисті ліси, лісостеп і степ, пустелі. Природа материка багата й різноманітна.

У зоні *арктичних пустель* Північної Америки погодні умови суворі. Упродовж року дмуть холодні вітри, вирують заметілі, мороз узимку сягає -60°C . Улітку, на вільних від льоду ділянках, трапляються тільки мохи й лишайники.

Арктична пустеля

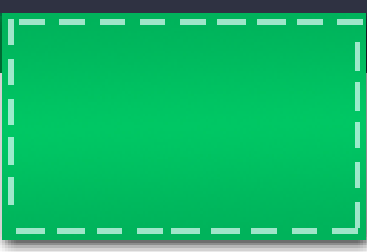
- Пригадайте, які тварини мешкають на узбережжі Північного Льодовитого океану.

Тут живуть білі ведмеді, які полюють на тюленів і моржів. На суходолі трапляється лемінг. Він зимує під снігом. На нього полюють полярний вовк і песець.

- Пригадайте, які рослини ростуть у тундрі на материк Євразія.

У *тундрі* Північної Америки влітку мерзлий ґрунт трохи відтає. Тоді все довкола вкривається мохами, кущиками брусниці, лохини, заростями карликової берези та вільхи.

Вівцебик (1), олені карибу (2)

У тундрі мешкають північні олені карибу. Зрідка трапляється вівцебик – тварина, схожа на бика й барана. Він укритий густим і довгим хутром чорно-бурого кольору, яке захищає його від морозів.

Улітку на озера та болота прилітають водоплавні птахи та облаштовують гнізда. Зимувати залишаються сова біла, куріпки тундрова та біла, пуночка.

У **тайзі** ростуть ялина, ялиця, сосна, модрина.

- Пригадайте, які хвойні рослини ростуть у тайзі Євразії.

Дугласія

На Тихоокеанському узбережжі, де достатньо вологи й тепла, ростуть хвойні ліси туї та дугласії. Це величезні дерева заввишки 80 м, вік яких сягає 1000 років.

У тайзі водяться чорні ведмеді, ведмеді гризлі, вовки, рисі, лисиці, олені вапіті, лосі, зайці. З птахів поширені дятли, шишкарі, омелюхи, орлани білоголові.

У **мішаних та широколистих лісах** ростуть дуб, бук, липа, осика, береза. Багато

видів клена – цукровий, червоний, сріблястий.

Різноманітний тваринний світ лісів. Тут трапляється опосум, що належить до сумчастих тварин. У лісі живе дикобраз, укритий барвистими голками. Завдяки голкам тварина чудово тримається на воді, а також захищається від ворогів.

Скунс смугастий (1), дикобраз (2)

Мешкає скунс смугастий з довгим кошлатим піднятим хвостом і яскравим забарвленням.

Лісостеп і **степ** материка багаті на трав'янисту рослинність. Нині майже всю територію лісостепу й степу розорано під лани пшениці та кукурудзи.

У заповідниках можна побачити бізонів – могутніх тварин, маса яких сягає 1500 кг.

У **пустелях** Північної Америки ростуть колючий терен, кактуси, агави. З тварин особливо численні гризуни – хом'яки, ховрахи, кролі.

У країнах Північної Америки ухвалено закони про охорону й відновлення природи. Із цією метою створено заповідники й національні парки. У 1872 році засновано Єллоустонський національний парк. Він розташований у Кордильєрах і відомий гарячими джерелами, гейзерами, скам'янілими деревами.

Бізон

Гейзер – джерело, що періодично фонтанує гарячою водою та парою.

У Єллоустонському національному парку встановлено попереджувальні таблички для відвідувачів. Припустіть, про що попереджають таблички, зображені на фото (с. 46).

Сьогодні
29.01.2023

Рухлива вправа

РУХЛИВА

ВПРАВА

Сьогодні
29.01.2023

Природні зони Північної Америки

Територія з арктичними пустелями знаходиться в арктичному кліматичному поясі. Вона займає острови Канадського Арктичного архіпелагу і велику область Гренландії. Для арктичних пустель характерні суворі погодні умови: сильні рвучкі вітри, тривала полярна зима і температура повітря в холодний період до -40 градусів за Цельсієм. В самі «гарячі» періоди температура піднімається трохи вище 0 градусів за Цельсієм.

Сьогодні
29.01.2023

Тваринний світ арктичної пустелі Північної Америки

Білий ведмідь

Вівцебик

Морж

Песець

Ласка

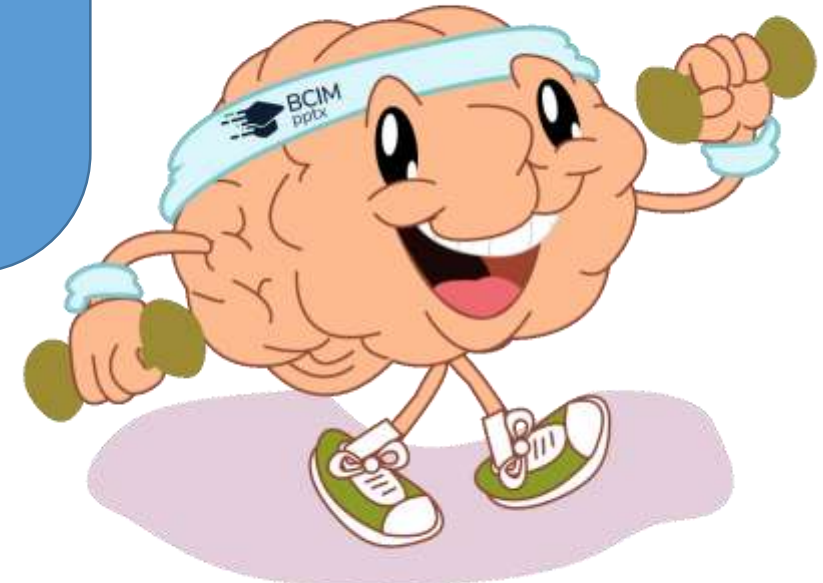
Полярний вовк

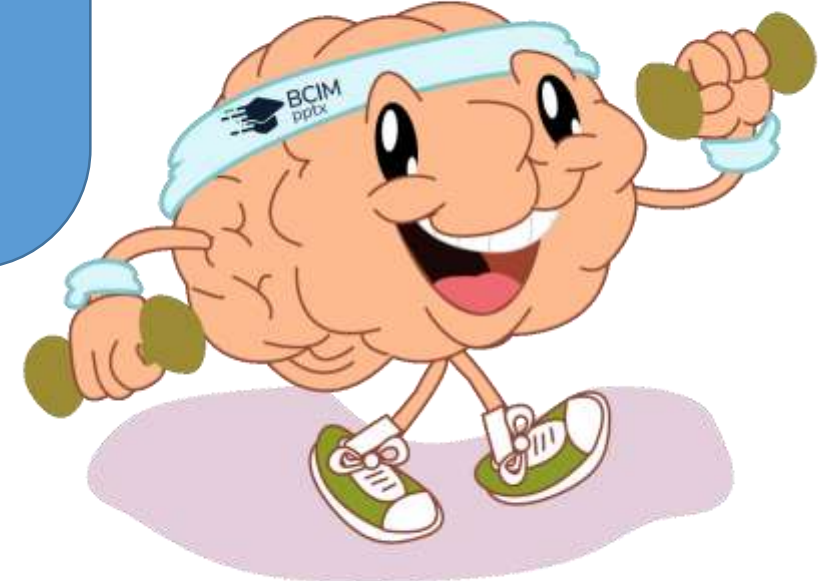
Лемінг

Які тварини мешкають на
узбережжі Північного
Льодовитого океану.

Які рослини ростуть у тундрі
на материку Євразія?

Ця зона розташувалася в субарктичному поясі. Вона займає північні області Північної Америки і південні частини островів. Погода характеризується нетривалим літом, коли температура повітря не перевищує +16 градусів за Цельсієм. Як правило, вона тримається не більше місяця. Танення снігових покривів припадає на червень.

Сьогодні
29.01.2023

Тваринний і рослинний світ тундри Північної Америки

Бальзамна ялиця

Чорна ялина

Карликова береза

Пухівка

Полярна сова

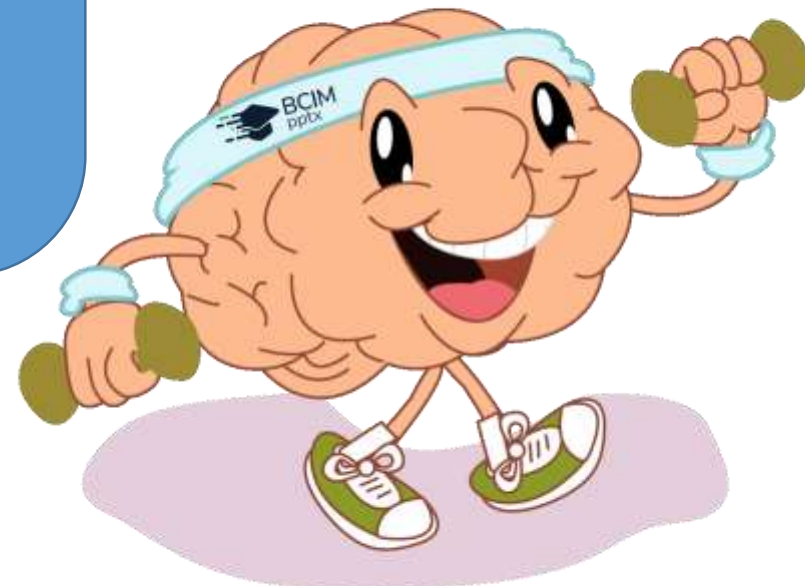
Олень карибу

Пуночка

Пригадайте, які хвойні
рослини ростуть у тайзі
Євразії.

Зона тайги знаходиться в
двох кліматичних поясах:
субарктичному і помірному.

Сьогодні
29.01.2023

Тваринний і рослинний світ тайги Північної Америки

Дугласія

Модрина

Ялиця

Туя

Ведмідь грізлі

Олень вапіті

Омелюх

**Орлан
білоголовий**

Ця зона розташовується в помірному кліматичному поясі Північної Америки. Погодні умови характеризуються теплим літом, коли температура повітря коливається від 16 до 24 градусів за Цельсієм, і прохолодною зимою.

Сьогодні
29.01.2023

Тваринний і рослинний світ тайги Північної Америки

Осика

Бук

Ялиця

Клен

Росомаха

Дикобраз

Скунс

Степ і Лісостеп розташовуються в помірному і субтропічному кліматичних поясах. Прерії розташовуються трохи південніше тайги на Великій і Центральній рівнині. Вся територія порізана балками і ярами.

Сьогодні
29.01.2023

Тваринний і рослинний світ степу і лісостепу Північної Америки

Бородач Жерард

Шизахіріум

Саговник

Полин

Степова лисиця

Бізон

Лугова собачка

На території Північної Америки зони пустель і напівпустель простягаються у внутрішніх районах Кордильєр, займаючи найбільш посушливі райони Колумбійського плато і основну частину Великого басейну.

Сьогодні
29.01.2023

Тваринний і рослинний світ пустель Північної Америки

Колючий терен

Агава

Кактус

Хом'як

Ховрах

Кріль

Гейзер — джерело, що періодично фонтанує гарячою водою та паром.

У Єллоустонському національному парку встановлено попереджувальні таблички для відвідувачів. Припустіть, про що попереджають таблички, зображені на фото (с. 46).

Завдання 1

Чи правильні твердження? Обведи «Так» чи «Ні». Усно виправ помилки.

У зоні арктичних пустель Північної Америки упродовж року дмуть холодні вітри, вирують заметілі, дуже сильні морози.	<u>Так</u> / Ні
Улітку в зоні арктичних пустель зростають трав'янисті рослини.	Так / <u>Ні</u>
Тут водяться білі ведмеді, які полюють на тюленів і моржів.	<u>Так</u> / Ні
На суходолі трапляється миша-полівка, яка зимує під снігом, риючи там численні ходи.	Так / <u>Ні</u>

Завдання 2

Запиши назви рослин і тварин, які характерні для тундри Північної Америки. Перевірte один одного.

Рослини: мох, кущі брусниці, лохини, карликові береза та вільха.
Тварини: північний олень карибу, вівцебик, сова біла, пуночка.

Сьогодні
29.01.2023

Робота в зошитах

Завдання 4

Підпиши назви тварин, які мешкають у Північній Америці.

опосум

бізон

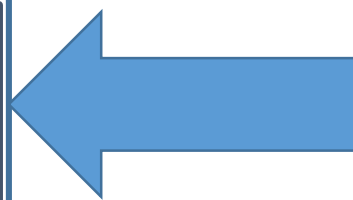
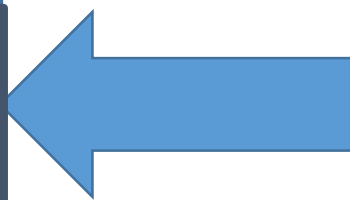
дикобраз

скунс

Завдання 5

Склади ланцюг живлення, характерний для тундри Північної Америки.

1. Чому рослинний і тваринний світ Північної Америки різноманітний?
2. Яка природа в тундрі Північної Америки?
3. Порівняйте природні зони Євразії і Північної Америки.
4. Як охороняють природу в Північній Америці?
5. Чи може те, про що ви дізналися впродовж вивчення цієї теми, знадобитися вам у житті? Коли саме?

Прочитайте висновок.

...одне з найбільших дерев світу – секвоя вічнозелена – хвойне дерево з Каліфорнії. Воно може сягати 120 м заввишки. Одна гігантська секвоя, яку американці називають «Генерал Шерман», виросла до 89 м, а окружність її стовбура на висоті півтора метра над землею становить 24 м. Секвоя живе понад 3000 років.

Сьогодні
29.01.2023

Домашнє завдання

**Повторити тему на сторінках
43-46.**

Повторення: Де живе енергія
(с. 81)

Сьогодні
29.01.2023

Оціни роботу за допомогою фразеологізмів

Працювали так, що аж
дим ішов.

ТАК

НІ

Інформація була такою,
що аж молоко кисне.

ТАК

НІ

Я сьогодні на уроці бив
байдики.

ТАК

НІ

Ми були на коні.

ТАК

НІ

Чудово лясні поточили.

ТАК

НІ

Узяли нові знання, як
бика за роги.

ТАК

НІ

